

ZAIMKI

● OSEBNI ZAIMKI

Samostalnike lahko nadomestimo z osebnimi zaimki.

Primer: Manca je šla v trgovino. Ona je določena za nakupovanje. Pripravila sem *ji* denar.

Z osebnimi zaimki izražamo različne **osebe** (1., 2. in 3. oseba) in **števila** (ednina, dvojina in množina).

	EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
1. OSEBA	jaz	midva, medve/midve	mi, me
2. OSEBA	ti	Vidva, vedve/vidve	vi, ve
3. OSEBA	on, ona	onadva, onedve/onidve	oni, one, ona

Osebne zaimke tudi **sklanjamo**:

Ednina					
imenovalnik	jaz	ti	on (m.sp.)	ona (ž.sp.)	ono (s.sp.)
rodilnik	mene me	tebe te	njega ga	nje je	njega ga
dajalnik	meni mi	tebi ti	njemu mu	njej/nji ji	njemu mu
tožilnik	mene me -me	tebe te -te	njega ga -(e)nj	njo jo -njo	njega/ono ga -(e)nj
mestnik	pri meni	pri tebi	pri njem	pri njej/nji	pri njem
orodnik	z mano/menoj	s tabo/teboj	z njim	z njo	z njim

Dvojina			
imenovalnik	midva (m.sp.), medve (ž.sp.)	vidva (m.sp.), vedve (ž.sp.)	onadva (m.sp.), onidve (ž.sp.)
rodilnik	naju	vaju	njiju
dajalnik	nama	vama	njima jima
tožilnik	naju	vaju	njiju ju -nju
mestnik	pri naju	pri vaju	pri njiju
orodnik	z nama	z vama	z njima

Množina			
imenovalnik	mi (m. sp.), me (ž.sp.)	vi (m.sp.), ve (ž.sp.)	oni (m.sp.), one (ž.sp.), ona (s. sp.)
rodilnik	nas	vas	njih jih
dajalnik	nam	vam	njim jim
tožilnik	nas	vas	njih/nje jih -nje
mestnik	pri nas	pri vas	pri njih
orodnik	z nami	z vami	z njimi

Kadar osebnega zaimka ne želimo posebej poudariti, uporabimo krajšo obliko.

Primer:

- Tebe je povabil? ---> želimo poudatiti zaimek
- Te je povabil? ---> zaimka ne želimo poudariti

● SVOJILNI ZAIMEK

Z besedami, kot so *moj*, *tvoj*, *vajin*, *naš*, *povemo*, čigavo je kaj. Te besede imenujemo **SVOJILNI ZAIMKI**. Po njih se vprašamo z vprašalnico **ČIGAV?**

	EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
1. OSEBA	moj	najin	naš
2. OSEBA	tvoj	vajin	vaš
3. OSEBA	njegov, njen	njun	njihov

Svojilni zaimki se s samostalnikom ujemajo v **spolu**, **sklonu** in **številu**.

● VPRAŠALNI ZAIMKI

Besede, s katerimi sprašujemo po osebah (npr. *kdo?*), stvareh (npr. *kaj?*), času (npr. *kdaj?*) ipd. So **VPRAŠALNI ZAIMKI**.

Nekaterim se oblika ne spreminja, npr. *kdaj*, *kako*, *zakaj*, *koliko*,... Drugim pa se oblika spreminja, torej jih lahko sklanjam enako kot samostalnike in pridevниke, npr. *kdo*, *kakšen*,...

● OZIRALNI ZAIMKI

Besede, ki so podbne vprašalnim zaimkom in imajo na koncu ali v srdini dodan **-r** (npr. *kdor*, *česar*, *kakršen*), so **OZIRALNI ZAIMKI**. Ti zaimki uvajajo stavke, ki natančneje opredeljujejo osebe, stvari oziroma besede ali besedne vrste. najpogosteje so uporabljeni v **pregovorih**.

VPRAŠALNI ZAIMEK	OZIRALNI ZAIMEK
kdo?	kdor
koga?	kogar
česa?	česar
komu?	komur
čemu?	čemur
o čem?	o čemer
s kom?	s komer
kako?	kakor
koliko?	kolikor
kje?	kjer
kam?	kamor
kdaj?	kadar
kakšen?	kakršen
čigav?	čigar

Nekateri oziralni zaimki imajo vedno enako obliko, npr. kakor, kolikor, kjer, kamor. Oziralna zaimka **kdor** in **kar** pa se sklanjata.

Besedi **ki** in **kateri** sta tudi oziralna zaimka. Zaimku **kateri** se spreminja končnica glede na **osebo**, **število** in **sklon**. Vedno ga uporabljamo ob predlogu (**s katerim**, **ob kateremu**,...).

● KAZALNI ZAIMEK

Besede, s katerimi kažemo na osebe, predmete, prostore, lastnosti ipd. ali se navezujemo na pravkar napisano ali povedano, imenujemo KAZALNI ZAIMKI.

S kazalnim zaimkom **ta** kažemo na osebe, predmete ipd., ki so prostorsko ali časovno blizu. Zaimek **ta** ima različne oblike **za spol** (ta, to,...), **sklon** (tega, temu,...) in **število** (ta, ti,...).

S kazalnim zaimkom **tisti** kažemo na osebe, predmete ipd., ki so prostorsko ali časovno bolj oddaljeni. Sklanja se podobno kot pridevnik (tisti, tistega,

tistemu,...).

Za najbolj oddaljene osebe, predmete ipd. uporabljamо kazalne zaimke **oni**, **ona**, **ono**.

Klavdija Panjan, soc. ped.